

Ochrona najmłodszych przed pornografią dostępną za pośrednictwem usług Premium Rate – Poradnik Prezesa UKE

Współcześnie najmłodszy użytkownicy usług telekomunikacyjnych korzystający ze smartfonów, tabletów czy komputerów mogą mieć niekontrolowany dostęp do nieodpowiednich dla ich wieku treści. Aby temu zapobiec powinniśmy stosować blokadę usług Premium Rate oraz programy do „kontroli rodzicielskiej”.

Co to takiego usługa SMS/MMS Premium Rate?

Premium Rate, to usługi o podwyższonej opłacie, wśród których wyróżniamy:

- SMS-y Premium Rate,
- MMS-y Premium Rate,
- Głosowe Usługi Specjalne.

Usługi te realizowane są w oparciu o tzw. „numery specjalne”. Zazwyczaj to numeracja cztero-lub pięciocyfrowa. Numery te na ogół zaczynają się od cyfry 7 np.: **71XX(X)** lub od cyfry 9 np. **95XX(X)**. Natomiast dla połączeń głosowych numeracja zestawiana jest wg schematu: **70X-XXX-XXX**. Przy numerach skróconych numeracja może być poprzedzona gwiazdką np. ***7XXXX**, gdzie (X) oznacza dowolną liczbę.

Szczegółowe informacje na temat opłat za usługi SMS/MMS Premium Rate, dostawcy usług telekomunikacyjnych (operatorzy) określają w *Cennikach świadczenia usług telekomunikacyjnych*.

Usługi Premium Rate wykorzystywane są np. do tzw. mikropłatności:

- płatności za gry on-line,
- płatności za uzyskanie dostępu do pełnych wersji artykułów,
- płatności za dostęp do dokumentów,
- płatności za dostęp do serwisów ogłoszeniowych dostępnych poprzez strony www,
- płatności za zamawiane usługi VOD (video na żądanie)
- płatności za realizację zakupów on-line typu: muzyka, oprogramowanie.

Mikropłatności wykorzystywane są także do brania udziału w różnego rodzaju loteriach, konkursach, akcjach charytatywnych, czy do zamawiania dostarczania określonych płatnych treści poprzez tzw. subskrypcje (np. serwisu giełdowego, pogody czy horoskopu).

Zagrożenia?

Za pośrednictwem usług Premium Rate, najmłodszy mogą mieć dostęp do nieodpowiednich treści, np. erotycznych i pornograficznych.

W dzisiejszych czasach z telefonu komórkowego korzystają coraz młodszy użytkownicy, w tym dzieci. Oczywistym jest, że niekontrolowane korzystanie z usług Premium Rate, może być dla nich niebezpieczne.

Brak blokady usług Premium Rate w telefonie **dziecka**, to łatwy sposób uzyskania przez młodego użytkownika, dostępu do nieodpowiednich dla jego wieku treści. Łatwo wyobrazić sobie sytuację, w której młody użytkownik, skuszony reklamą, wyśle SMS-a Premium Rate lub wykona połączenie głosowe na numer specjalny. W ten sposób uzyska dostęp do treści pornograficznych np. otrzymując zdjęcie (MMS-a) z roznegliżowanymi aktorkami lub otrzymując SMS-a z kodem dostępu do serwisu internetowego dla dorosłych.

Jak kontrolować dostęp do usług Premium Rate i nieodpowiednich treści?

Nie ma rozwiązania idealnego, gdyż nie jest możliwe zablokowanie wszystkich istniejących w sieci internet nieodpowiednich treści.

Należy założyć blokadę usług Premium Rate i wybrać odpowiednie oprogramowanie.

Blokada usług Premium Rate

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo telekomunikacyjne nasz operator zobowiązany jest na nasze żądanie do nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery usług o podwyższonej opłacie oraz połączeń przychodzących z takich numerów.

Wystarczy, że skontaktujemy się z naszym operatorem i zgłosimy żądanie założenia takiej blokady na numerze telefonu, który użytkuje dziecko.

Dosłownie kilka chwil wystarczy, aby zablokować naszemu dziecku możliwość korzystania z usług Premium Rate i w ten sposób uchronić je przed możliwością uzyskania dostępu do nieodpowiednich, pornograficznych treści. Takie działanie uchroni nas przy okazji przed wysokimi rachunkami za korzystanie przez dziecko z tych usług.

Czy blokada rozwiązuje całkowicie problem z dostępem do nieodpowiednich i pornograficznych treści?

Założona blokada na usługi Premium Rate blokuje wyłącznie możliwość korzystania z usług Premium Rate.

Blokada usług Premium Rate nie blokuje innych sposobów dostępu do nieodpowiednich treści np. poprzez strony www. Należy pamiętać, że popularne wśród dzieci smartfony, umożliwiają dostęp do internetu, a w tym do stron www, które mogą prezentować i zawierać nieodpowiednie treści. Aby uchronić najmłodszych i ograniczyć im dostęp do tych treści stosuje się programy typu: „kontrola rodzicielska”(tj. filtry treści, strażnicy, opiekunowie dostępu, czy kontrolerzy treści). Oprogramowanie typu „kontrola rodzicielska” pozwala rodzicom blokować dostęp do stron pornograficznych oraz innych niestosownych materiałów na użytkowanym przez dziecko urządzeniu. Programy te pozwalają również ustawiać limity czasowe, w których dzieci mogą logować się do komputera.

Na 2017 r. w kategorii „**Junior**” i „**Bezpieczny Internet**” Certyfikat Prezesa UKE przyznano **Orange Polska S.A.** (<http://www.uke.gov.pl/certyfikaty-prezesa-uke-przyznane-21327>) Dostawca ten, oferuje programy kontroli rodzicielskiej, uniemożliwiające dostęp osób nieletnich do treści przeznaczonych dla osób dorosłych (programy: filtrujące, kontrola dostępu).

Gdzie szukać pomocy? Przydatne adresy i telefony.

1. **Dyzurnet.pl** - zespół ekspertów Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej, punkt kontaktowy do zgłaszania nielegalnych treści w internecie. Kontakt:
  - e-mail: info@dyzurnet.pl
  - formularz zgłoszeniowy: <https://dyzurnet.pl/formularz/>
2. **Polskie Centrum Programu Safer Internet** - www.saferinternet.pl, które tworzą: **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** (<http://fdds.pl/>) i **Naukowa Akademicka Sieć Komputerowa** (www.NASK.pl), działają na rzecz bezpiecznego korzystania z nowych technologii i internetu wśród dzieci i młodzieży, kontakt:
  - e-mail: kontakt@saferinternet.pl
  - FDDS, tel. 22 616 02 68
  - NASK, tel. 22 380 82 00

3. **Urząd Komunikacji Elektronicznej UKE** - w zakresie numerów usług Premium Rate, blokady usług Premium Rate, kontakt:

- tel. 22 330 4000
- zapytania e-mail: cik@uke.gov.pl

Redakcja: Departament Polityki Konsumenckiej UKE.

Czerwiec 2017 r.